

ФЕКЕМА
Utair авиакомпане,
Галгҕайчера Сочи дҕа
а, иштта вайцига юха а
йоагҕаш йола, авиарейс
дҕайолайир

15

Знать,
чтобы
помнить!

ДАГАПОАТТАМ
Галгҕайчен дукхача
ишколашка
«Диктант Победы»
язьбергя

11

СЕРДАЛО

1923 100 лет

WWW.SERDALO.RU

ГАЛГҔАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ

№30 (12557)
Кҕи-марса бутт,
11 ди, 2022 шу

Газет арадувл 1923-ча шера
бекарга бетта 1-ча дийнахьа денз

1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Знак почета»
яха орден
еннай

ГИШПОНАШ ЯР

Тҕой-Юрта хьалъеш
латгача дарбанчен
хьал тахка баха хилар,
Парламента депутаташ

3

БЕРКАТЕ БОЛХ

Шиь артезиански
бурув тега моттигаш,
тоаергья Галгҕайче

4

НАБКЪАШ

Магҕалбика Херсонски
урамах, белхаш дҕахьу

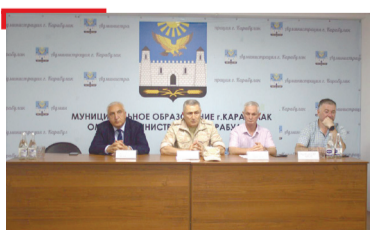
5

ІАБДАЛ

Галгҕайче, налог ца
луш йола, объекташ
белгалъеш бола
болх ба дҕахьош

6

ЭСКАР

Галгҕай рота
хьакхолларах дийцар,
Илдарха-гҕалий тҕа

8

@gserdalo

vk.com/gserdalo

Дзен сердало

www.serdalo.ru

Галгҕайчен болам
Гуйран хьалхарча бетташка,
цхьацца акцеш дҕаяхьа лерхҕ
республика лоаме

10

**Вахара
лар**

РФ цҕихеза юрист
Къоастой Ийса
белгалвир Магасе

2

РФ Президента постпредстве, болх беш хургва Илезов Микабил

Султыгнакъян Йоакъап

ГалгІайчен кабинна вице-премьер ваьв, Илезов Микабилах. Цо яхачох, республикерча Іаьдала болхлошца, федеральни структурашца цъана, региона экономически бувзам тоабеш дІахьоргба болх. «Эггара лоархІамерІа дар да, региона моттиг массе оагІорахъа чІоагІяр, беркатегІа хургдар доаржадар.

Ишттача наькъаца дІаваодаш, региона кулгалхочо оагІув хьаллацарца аьттув баргба, пайдане йола проекташ, программаш йоаржае, царга ГІолла социально-экономически хьал тоаде. Цъа барт болаш дІахьоча белхо, вай республика дика беркат дахьаргда», — белгалдир Илезов Микабила.

Из тайп-тайпарча моттигашка къахьегаш хъавена саг ва. Экономически хъалаца дувзаденна халадараш къоастадеш, дикагІа хургдар хоржаш хъавенав. Юридически Іилман кандидат вола Илезов Микабила дукха дийша ва. ЦІеца дипломашца йистеяхар цо «Экономика лакхера ишкол», «Юртбоахама гІулакхех йола Российски академи». Регионе санна, федеральни оагІонца а белгалволаш хъавенав из.

Ший болх дІаболабаьб цо дийша воаллашехъа, 2006-ча шера. ОФМС консультант волаш хинначул тІехъагІа, бехача наьха гІулакхех болча кхуврча кулгалдеш хиннав. «Единая Россия» яхача, регионални оагІон секретарь волаш, дукха партийни проекташ йоаржаря тІехъа къахьийгад.

РФ цІихеза юрист Къоастой Іийса белгалвир Магасе

Султыгнакъян Йоакъап

Российски Федераци цІихезача юриста Къоастой Іисай 80-шу дизарца, из даькъала вуьца, Мехкдаь администратце кхетаче дІайихьар. Говза болхло хиларца, еригача Россе цІихеза вола Къоастой Іийса, белгалвир грамотаца, «ГалгІай республика 30-шу дизара» йолча майдилгаца.

Тахан, массане а массал эца мегаргдолаш никъ ба Іийсас хъабенар. Ший белха тІехъа

дикагІчарех волаш хъавоагІа из, цунга хъежжа массанахъа лоархІаш ва. «Хъа никъ сона дика бовз, хов, мел хала къахьегаш хъо ваьхав. Казахстане деша волавенна, Іайхъа хъатІайцар дика чакхдаккха гІерташ, прокуратура воккха болхо хилар хъох.

Тахан а, вай къаман юхъ дІахьокхаш, хъай болх дІахъош ва хъо. Хъай гІулакх довзаш, эздий волаш, наха юкьера моттиг лораш вахарах массане лоархІаш хъавенав», — белгалдир, Мехкдас, Келманакъян Махьмуд-Іаьлас.

Россе вахар довза ловш ба, таханара кагирхой

Султыгнакъян Йоакъап

Тайп-тайпарча регионашка кагирхой, йоккхача Россе вахар довза ловш хилар теркалдир вай Мехкдас, Келманакъян Махьмуд-Іаьлас. Из цо зийра, «Барта Маякаш. Кавказа гІалаш-2022» яхача, къамашта юкьерча волонтерски проекта доакъашхошца кхета-

че дІахьош. Цох лаьца Мехкдас язду, ший Телеграмм-канале.

Луганскера, Донецкера, иштта, кхыйолча Россе тайп-тайпарча регионашка баькхача кагирхоша дийцар, гІалгІай мехках шоашта хетар, шоаша зийнар. «Къамашта юкьерча бувзамах лаьца дукха хаттараш дар кагирхой. Политиках,

культуран оагІонах, спорт йоаржарях лаьца дукха дийцар. ГІадвугаш да, тахан, кагирхой уж хІамаш довза ловш хилар.

Массе оагІорахъа шоаш баха мохк бовза безам ба цар, ловшоаш санна болча кагирхошца бувзам лелабе. Геттара дика да, цар шоайла барт чІоагІбар», — белгалду Мехкдас. Вай мехкара моттигаш йовзаш чакхбаьлар

уж кагирхой. ГІалаш ягІа доазув цІендеш дІабихъача беркатеца белха юкье, дакъа лаьцар цар. ДІайихьар, Эса гонахьарча йистохка лостам беш йола экологически акци. Мехкдас хъоахадир, из пилотни проект 2016-ча шера лакхача боараме дІаяха хилар, вай республике. Цу хана къахьийгар, лоамашкара гІалаш тоаеш.

ГІалгІайче хьалхара заседани дІайихьар, «Наша Победа» оргкомитето

Султыгнакъян Йоакъап

Магасе «Единая Россия» партиделене секретара, ГІалгІай Республика Парламента председатела ТІумхой Мухьмада кулгалдеш, «Наша Победа» оргкомитето хьалхара заседани дІайихьар, аьнна хоам бир «Сердало» газетага, республика Халкъа Гуллама пресслужба.

Организаце комитете партийцашца цъана, болх беш ба: дешара Министерства, региона кагийбарий Комитета, «Ветераний Россе союза» регионални отделене, Росгварде Урхален, ГІалгІай Республике ГІолла йолча МВД, «Волонтеры Победы» болама викалаш.

Цу кхетаче, «Диктант Победы» Еригроссе акци, республике ГІолла дІаяхьарца дувзаденна хаттарашка хъежар. Из хургъа 2022-ча шера, моажо-

ла бетта кхоалагІча дийнахъа, ГІалгІайчен ах — біаь доазон майдан тІа.

Диктант дІаяхьара, керттара, белгалъь моттигаш я: «Башня Согласия» музей, ГІалгІайчен паччахьалкхен университет, Лоаман кадетий корпус, «Памяти и славы» МагІалбика Мемориальни комплекс.

Шоай гулбалара, къамаьла мах хоадабеш ТІумхой Мухьмада белгалдир, массане а цъана лакхача боарам тІа из мероприятия дІаяхъа езаш хилар а, цу юкье, ма хулла, дукхагІа нах а, иштта кагийбараш а юкьеболабе безаш хилар а.

«Наша Победа» Оргкомитета, «Единая Россия» хьалхаш-

ка отгаду, партийни оагІонаш вІашагІтохар а, иштта Сийлахь-Даймехка тІема турпалхой исторе оагІонаш дагалоаттар а, ветеранашта эшаш дола новкъостал лоаттадар а, моллагІа йола исторе оагІув хувцара дукхъала къовсам лоаттабар а — шоай керттара декхар хилар.

ГалгӀайчен федеральни наькъа тӀа, сердал болхбеш хургьяц

Султыгнаькъан Йоакъап

Урамашка сердал хилийтара лаьрхӀа, ремонтни балхаш дӀахьош хиларца дувзадена, «Кавказ» Р-17 федеральни машений наькъа тӀа Яндаре-Юрта даькъа тӀа, тау бетта, кхоалагӀча дийнахьа денз вурийтлагӀча денга кхаччалца, карарча шера, сердал болхбеш хургьяц, аьлар «Сердало» газетага, ГалгӀай республике Голла йолча МВД Госавтоинспекце.

«Наькъа болама доакъашхошта ховш хила деза федеральни наькъа тӀа гишлон балхаш дӀахьош долга, цудухьа наькъа болама бокьонаш а лорае еза», — аьлар наькъа полице болхлоша.

Хьалхадоккх, республика Йаьдало керттерча декхарех цаӀ лоархӀ, наькъа тӀа вай бахархой кхерамзлен Талашо хилар, иштта наькъа-Гишлоний бокьонаш лораерий, Йаьдала структурай — юкьара декхар а да из.

ТӀой-Юрта хьалъеш латтача дарбанчен хьал тахка баха хилар, Парламента депутаташ

Султыгнаькъан Йоакъап те болх.

ТӀой-Юрта хьалъеш латтача дарбанчен хьал тахка баха хилар, Парламента депутаташ. «Единая Россия» кхеллача къаман проекте Голла дӀахьош ба, из берка-

Дарбанче йоттара болх мичахьа кхаьчаб хьажа бахараш бар: «Единая Россия» парте проектни гулакха вола Дидиганаькъан Ахьмади, агитационно-пропаган-

дистски белхах вола Чуранаькъан Мустафаи, парте отделини исполнительни секретари. «УнахӀена кхоане» яхача партийни проекте чубодаш ба из болх.

Цу дарбанче хургья 60 моттиг, аьттув хургьба 100 сага

гулакхага хьажа. Йиь Гатех латтача дарбанче хургья мел эшача кхоачамца кийчъяь кабинеташ, унахошта паргӀата йола палаташ. Из дарбанче нах тӀайибе кийча хилча, кхийолча дарбанченашкара хьал а аттачахьа дерзаргда.

Психодиспансере Теш долча берий хьал тохкаш я, кьахьегамах йола министерство

Курскенаькъан ИбрахӀим

Пседахерча психоневрологически интерната хьал тахка комисси оттаяь, кьахьегамах йолча министерства. Бахьан-цига Теш болча наьха бокьонаш лораеш яц аьнна, къамаьл даржар.

Кьахьегамах йолча министерства кулгалдеча МутаӀаланаькъан Хьажбикарага къамаьл кхаьчад, цу кхуврче, дуккха, кхоачамбоацараш да аьнна. «Из къамаьл сайх хьакхетташе, МагӀалбикерча прокуратуре заявлени чуелар аз.

Цигара санитарни хьал, психологически социальни ГӀо дар, иштта кхьдараш а малагӀча хьале латт тохаргда прокуратура болхлоша», — аьлар МутаӀаланаькъан Хьажбикара. Цо иштта белгалдир, ковид яха лазар даржарца из интернат обсерваци режимах лаьттай аьнна, цунга хьежжа тохкама болх дӀабахьара цига ваха аьттув хиннабац.

«Прокуратура ший тохкама болх йистебаьккхача, регионна правительстве Голла, шоашта доагӀа ГӀод дӀаэцаргда наьха бокьонаш йохьяьраша. Шоай моттигех бохаргда цу интернтера бежхе бараш.

Из гулакх лакхерча хьакимаша тӀахьожам беш дӀахьош латт», — дийцар кьахьегамах йолча министерства кулгалхо-чо.

«Яндекс. Таржамхо» яхача оагӀон тӀа, ГалгӀай мотт ЮтӀатоха лерхӀ

ГӀазданаькъан Ахьмад

«Яндекс. Таржамхо» яхача оагӀон юкье вай наьна мотт халийта гӀертташ кьахьегаш ба, меттах дог лазараш. Цу лоархӀамеча гулакхах лаьцараш дувца вӀашагӀкхийтта хилар дешари Илманеи министерства кулгалду Боканаькъан Аьсети, «Сердало» газета шеф-

редактор вола, Курскенаькъан ИбрахӀими.

ГалгӀай метта хьалах дог лазаш, оарцагӀваьнна лелача Курскенаькъан ИбрахӀима белгалдир, «Сердало» газета кьахьегамхой, тахан, из гулакх дӀачакхдаккхара тӀехьа кьахьегаш болга, бакьда, дӀабахьа бежа болх дукхей боккхей хиларга хьежжа, тахан

ма хетта, из хьал тоаде ГӀо эш ГалгӀай меттаца болх беш болча хьехархошкара. «Геттара дикахеташ цу беркатеча хӀаман оагӀув хьаллоацаргда аз, кийча хургда тхо, могош дола ГӀо де.

Онлайн-таржамхон юкье вай наьна мотт хилар, цун гулакх дикача оагӀорахьа доаржадеш да. Массане хьаллаьца дӀадахьа дезаш дика гулакх да из», —

аьлар Боканаькъан Аьсета. Министра аьнначох, ГалгӀай мотти литературей хьехаш бола 100 гарга хьехархой, цу хӀаман юкье боагӀаргда ер бутт чакхбоалаш. Ала деза, из проект вай наьна мотт лорабара, цун моттиг тоаяра тӀехьа мах баь варгвоаца доккха, беркате дакъа дӀалоацаш хургья аьнна. Аьттув лолба Дала, цу гулакха оарцагӀваьннарашта!

4 БЕРКАТЕ БОЛХ

Республикерча
машенаш
юлача
моттигашка,
рейд д'айихьар

Б'архой Муслим

Укх бетта 9-ча дийнахьа, республикерча машинеш юлача моттигашка рейд д'айяхьа, арабьлар Назранерча администрацен болхлой. «Из болх лелабе бокьо луш каьхаташ дий таькар, машинеш юла моттигаш хьайиларашка. Укх бетта 9-ча дийнахьа, республикерча машинеш юлача моттигашка рейд д'айяхьа, арабьлар Назранерча администрацен болхлой. «Из болх лелабе бокьо луш каьхаташ дий таькар, машинеш юла моттигаш хьайиларашка.

Цул совг'а, лаьррх'а, цу гулакха лелаю оборудовани хила еза цу нахага. Эггара лоарх'амег'а дар да, молаш доаьча хий мара, машинеш юлаш ца доадар», — белгалдир, администрацен болх-лоша. Из рейд д'айяхьара баьхан — машинеш юлаш, цу моттигашка, мелаш дола ц'ена хий доаду аьнна бахархой латкьар.

Из гулакх, иштта, д'адахийта йиш ярех дац. Деррига д'адаьлча а, из ц'ена хий д'а ца кхоачаш дукк'ача бахархоша хало оз, тахан. Из тоькама болх, д'ахо а хьорг'болаш ба.

Шолжа-пхье,
б'арччача
дийнахьа,
хий хургдац

Берданаькъан Лорс

Шолже б'арччача дийнахьа хий хургдац.

Мэре, б'арччача шахьаре хий доаьш хилара баьхан да аьлар, ремонтни балхаш д'аьхош хиларца дувзадenna. Шаьара малаг'ича даькьа т'а, уж белхаш д'аьхош хургда белгалдаьдац. Из хоам саранна кхачабар.

Массехк хьалхаг'а, мэре алалехьа, из хоам бера Шолжа-шаьаре хий хургдац аьнна «Ингушрегион-Водоканалера». Цар из балха ха йистеялалехьа аьлар, цудухьа бахархой таро хилар, хьалххег'а шоашта тоаргдола хий хьалаца.

Белгалдаккха дезаш да, т'ехьарча хана, телеграм-канал хилар баьхан долаш, региона бахархошка хьалххе а хоам бу регионе г'олла хицара хьал белгалдеш. Цунна д'ат'аьзвалча бакьаьба да, хулаш дола хувцамаш шоай ханнахьа довзаш хургдолаш.

Хий хургда, «Ингуш-Водоканала» яхачох, 19 сахьат 00 минот яьлча.

Шиь артезиански бурув теьа моттигаш,
тоаергья Г'алг'айче

Султыгнаькъан Йоакьап

Правительства пресс-служба.

Д'адахача к'ира Г'алг'айчен Шолже болхлой в'ашаг'икхийтар, хий дикаг'а д'а-юха додаш хилара шиь артезиански бурув теьа моттиг тоаяра аьнна, йоах «Сердало» газетата, Г'алг'ай Республика

«Цунца цьхана Южное, Махьмад-Хит'е юрташка хий чу дола резервуараш оттаеш лат, цу дешо таро хулийтаргья т'ехьар т'а 1380 сага хий хилията», — аьлар объекте болх беш болча говзанчаша.

Хицара хаттар кьаьстта лоарх'аме да Г'алг'айчен муниципальни даькьа т'а, х'ана аьлча, тишг'енна я хина турбаш.

Хий ца тоаш хул кьаьстта аькана замах. Говзанчаша яхачох, Маг'албике хица лалашо яра дола цьха хаттар Маздаке-Махьмад-Хит'е доазон т'а бурув

тоьа дезарца дувзадenna да.

Хоам бу, д'адахьа дезача балхашта чудоаг'а, хий хьалуш йолча скважинашкара х'анз йолаш йолча Аькхий-Юртарча, Махьмад-Хит'ерча, Вежарий-Юртарча, Южное сетешка кхачалца из д'ахотта дезаш хиларах.

Г'алг'айчен Шолже,
800 метр хина турбаш кердайохаргья

Берданаькъан Лорс

Асфальт Юбилла лаьрх'аца Моздокски урамах, аьшка турбаш д'а а яьха, пластиковые хина турбаш чуйохкаргья.

Цу урамах асфальт

Юбилалехьа хьалха, шахьара кулгалхоша, лаьрх'ад, тишг'енна хина турбаш цкьа хьалхаг'а хувца.

Ремонт д'аьхош хиларца, Моздокская урамах бахача наха, массехк халонаш нийслургья. Царна хьалхадаьккха-

дар, цу моттиге ремонт еш хиларца дувзадenna да хий доаьш, к'еззига сатоха дезар аьнна, цу урамах меттел, цох хотталуш йолча урамашка а хий хургдац цьхан юккьа. Шаьара кулгалхоша яхачох, ремонт йистеяккха лерх'и цьхан

к'ира.

Иштта хоам бу, «Городской округ Сунжа» МО администраце, Шолжа белгалгьяьча моттигашка бахача наха лаьрх'а, хий хьат'акхухьаргда заявк'ашка хьеьжа.

Галгайчен Шолже длаболабенаб, Моздокски урамах, никъ тоабара шоллагича дакъе болх бе

Берданаъкъан Лорс

Шолжа-пхье эггара йлаъхагича йола урам я Моздокская, из чакхий-алаш я, Рабочая оалача урамах централни транспорт лелача навкья духъала.

Цъбабакъда, новкъара валара бола никъ санна из хиннабале а, цу тла хъалхагича, нах кезига лийннаб. Из дар, никъ лерттла тоабар ца хилар бахъан долаш. Жагича уллаш хиннача моттиге а, массехк зулам далара кхерам болаш бар из. Шолжа мэре йоах, 2021 шера моттигерча бахархоша хъалхарча арглах тоае еза урамаш белгалъяра аьнна, кхадж тессача хана, белгалъяр из геттара сича тоае езарех я аьнна. Уж балхаш длаъхош да, «Формирование комфортной городской среды» яхача, федерални проектах.

Моздокски урамах асфальт Иобилла болабелар дладахача шера.

700 метр боахал бола никъ асфальтобетонаца чоагичир. Ханз юхебисса 800 метр йола асфальт, Иобиллача из болх йистебол.

Бакъда, навкья такилг Иодиллара болх, проект оттаеча хана длаъархладац.

Укхаза иштта, ца хилча дардоацарех да, Шолже асфальт Иобиллахеъа е моллагича кхъча шахъаре из буллаш бале а, моттигерча хина турбай хъал лерттла хилар, лоархаме да навкья калара коммуникаце хъалаш меттадоаладар.

Цудухъа, укхаза хина турбаш я хувца езараш, из болх а керда боакхаргба. Эшаш йола материалаш ийцай, тоаш латтача объекта юхе я уж.

Тоаш йолча урамий йоахалла йолаш я, калагича йолча турбаш а.

Маггалбика Херсонски урамах, белхаш длаъху

Самиранаъкъан Элберд

маш дладоладенналга.

Маггалбика Херсонски урамах бахача наха теркалду, укх деношка, шоаш массехказа тоае еза яхаш, белгалъеш хиннача Херсонская урамах керда хувца-

Бакъда, из гулакх меттахъара даккхара Галгайчен Кулгалхо юкъе ва везаш хилар, цо аьлар бахархой хъашташ кхоачашде аьнна.

«Ханз укх сахъте, гишлон

материал лалашъеш латт укхаза, навкья юкъ екъаена хилийтара бола болх длаъхоргболаш, иштта длаъхош да геодезически белхаш. Керттара болх длаболабалалехъа, инженерни сетешцара болх чакхбоа-

лаш латт. Тешшаме ала йиш йолаш да, Херсонская урам тоаярах, С. С. Осканова урамаш дукха Ювш хинна транспорт лаъгъе таро хургья аьнна», — аьлар «Сердало» газетата, тахан, шахъара администратце пресс-служба.

Маггалбике, карарча шера, тоаергья йиъ нах лелаш йола моттигаш

Самиранаъкъан Элберд

дладихъа даьннача балхашка хъежача, бахархой дог лоздоал.

Маггалбике, «Формирование городской комфортной среды» яха проект махалйоаккхаш, Зоя Космодемьянская церагича урам тоае болабенаб. Укхаза

«Карарча хана, тха шахъаре нах дукхагича лелаш йола йиъ моттиг тоаш латт. Дукхагича дакъе, З. Космо-

демьянская урамах сердал тоаяй, къаьнара лампаш дла а яха керда лампаш чуехкай, цар массехк кезигагича йоаю электроэнерги. Иштта хъал-ю вода никъ а тоабар, глум а жагича а хъарца.

Укхаза навкья такилгаш

а тоаде лаьрхлад, кхертло а теха улошкара тоабар, асфальт Иобилла болача хана, цхъатарра уж балхаш а хъадаь даргда, такилгаш а асфальт билла хургда», — аьлар Маггалбика администратце.

ГалгІайчен полицейи УФСБ болхлошеи хьадаьккхад, Назране, бокьонах доацаш леладеш хинна герз

Султыгнаькъан Йоакъап

ГалгІай Республице ГІолла йолча, МВД экстермизма духьала кьовсам лоаттабара йолча Центра болхлоша, ГалгІай Республице ГІолла йолча, Россе УФСБ болхлошца цхьана, шоай болх дІахьош хиннача юкьа, Назране вахача сага цІагІара лелхаш дола ши герз хьадаьккхад, из хиннад шоаш хьадаь, аьнна хоам бир «Сердало» газетага, региона бокьонаш лораяра боахама пресс-служба.

«Цу гІулакх цу цІагІа вахаш хиннача сага духьала уголовни гІулакх хьадийлад, из хьа а лавца нах чубокхача моттиге дІавигав», — йоах хоам тІа.

ХьалхагІа, карарча шера бекарга бетта, лакхехьа белгалъяьча структурай болхлоша, шоаш балха тІехьа оперативно-розыска мероприятеш дІахьоча хана, цу муниципальни даькьа тІа вахача сага машена чура, шоаш хьаьй тепчеи, цунца ийс миллиметра калибра бархІ поатронеи гучаьккхар.

ГалгІайче, налог ца луш йола, объекташ белгалъеш бола болх ба дІахьош

Самиранаькъан Элберд

ГалгІайчен МагІалбика района Іаьдало шоашта могоар ду, бахархоша лаьрххІача, Іаьдала бокьонах доацаш беш бола болх лаьгІбара, иштта йоал ца луш йола объекташ гучаяхара.

Йоккхача Ачалкхен администраце, районни администраце викалаша, Роспотребнадзора даькьа тІарча отдела налогови служба болхлоша, цу хьакьехьа латташ дола хьал довзара, махбара, объекташка — болх дІабихьар.

«Хьалха дІайихьа хиннача рейдови мероприятешка, межведомственни болхлой тоаба, махбара йолча объектий даьшта довзийтар йоал йоаккхача

системах болх беш хилар мел атта да, иштта цар договор оттаяра йола ханаш а хоадайир. Цу тайпарча профилактика болх дІабихьачул тІехьагІа, шоай доалахьара болх лелабеш болчанаха, дикагІа дІакхетадир патент а йолаш кьахьегар пайда луш хилар.

Иштта, из болх цу нахаца дІахьоча юкьа, Іаьдала болхлоша царна хьалхадоаккх эцархочун милинг мишта кийчье еза а, цул совгІа, йокхаш йолча хІамаш тІа маьхаш тІаоттадар мишта хила деза а, продукташ лораяра йола ха мишта лораяе еза а, иштта малагІа товараш шоайла юхелатташ хила йиш яца», — аьлар «Сердало» газетага, МагІалбика района администраце пресс-служба.

Галашкара №2 йола ишкол, ший графиках тоаеш латт

Берданаькъан Лорс

Болхлоша яхачох, Галашкара №2 йола ишкол отаяьча хана, тоаяь яьнна хургья. Дешара шу дола-луча дийнахьа хьаьший тІаьца кийча йолаш, кердача куцаца духьала оттаргья из. Ишкол тоаяра болх чубодаш ба «Керда ишкол» яхача партийни проекте.

Укх деношка, Шолжапхьера партийцаш баха

хилар, ишкол тоаяра белхаш мичахьа кхачад хьажа. Подрядчика яхачох, болх ший графиках дІабодаш ба, ханнахьа йистедаргда хувцаш Даьла кьахетамца. Укх шера, доккхача белхашца, тоаеш латт 13 ишкол.

Тховнаш, кораш, нафараш, кІалара кІийле-хувцаш кьахьегам ба дІахьор. ХьатІадоагІача шера, Дала аьннадале тоае лерхІ кхы а 10 ишкол. Цу беркате программо чулоацараш, берригаш а, 50 дешара кхуврч ба.

Навкъя оаглонаш йоархех цѣнъе арабаьннаб болхлоу

Султыгнавкъян Йоакъап

Машенаш лелача навкый куц тоаде, оаглонашкара йоархаш, нувхаш дѣаяха арабаьннаб, тахан, Минав-тодора болхлоу.

Тишъенна навкъяшка-ра знаках Йоюоахаш, керда-ярш хьалъйоохаргъа цар. Иштга, дѣайнийсьеш латг-гаьна ткъоврош, тока аьр-саьргашта новкъярле ер-

гъоацаш, ца эшача йоархех, баьцах цѣнъергъа навкъя оаглонаш.

Блаьстани, ахкани, гуйра-ни денош хьаоттарца, Ми-навтодора болхлоу дукха гулакхаш хул. Мехкара мот-тигаш хоза лостам болаш хилийта гѣрташ, къахъег-цу наха. Бахархошка массе-хана сenna дехар ду, боккъа-ла а ма кхувса машинашка-ра нувхаш ара, ма блехъе нав-къя оаглонаш!

Гѣжара-Юртара трансфор- матораш йоухаяь дoгѣо

Берданавкъян Лорс

Мух болаш хьийдда ихача догѣаша массежк моттигашка замыкани йир, Гѣжара-Юртарча трансформаторашка. Ах бийса яьннача хана, свет йоацаш бисар Советская, Гоголя, Красина, Ауше-ва — оалача урамашкара бахархой.

Из хоам тхога бир, юрта администрацен кулгалде-ча Чакиев Аслана. Цо яхачох, бийсан юкье арабаь-нна, наха сердал халийтара тѣхъа, къахъега болабелар болхлоу.

Трансформатора хинна зе, хоза навха санна, док-кха дар, цунга хъежжа, шоллагѣча дийнахъа делкъел тѣхъагѣа мара, йисте бала аьттув хиланзар къахъегаш баьжарий.

Вай мехкарча экологически акце дакъа лаьцар, Луганскерей Донецкерей волонтераша

Султыгнавкъян Йоакъап

Луганскерей Донецке-рей волонтераш, вай мехка дѣайихъача, экологически акце дакъа лоацаш хилар. «Барта маякаш. Кавказа

Гѣлаш — 2022» яха къамаш-та юкьера проект хьаллаьцар цар кхыболча доакъашхошца.

Экологех дог лазаш арабаь-ннача цар, дукха галеш нувхаш гульйир. Гѣжара-Юрта юхе

Гюлла додача Эса, оаглонаш цѣндеш хилар кагирхой. Дон-басерча, Луганскерча волонте-рашца из беркате болх дѣахъош хилар, кагирхой гулакхех йолча министерства болхлоу.

Из болх дѣабахъар эшаш да

аьнна эггара хьалха хьоахадаьр, вай мехка йеш бола хьаьший бар. Дагадехар, гетгара чехка, хьаллаьцар дешаца санна, гулакхаца а Іаламах йолча ми-нистерства.

Гѣлгѣайчен энергетикаша, 63 млн сома маьха, лочкъаяь хинна киловат юхаений

Берданавкъян Лорс

Дѣацалоархѣлаш йисса, 2022 шера хьалхарча ах шера, 199 электроэнерги йоагаь мот-тиг гучаяьлар «Россети Къил-баседа-Кавказа».

Лертгѣа мероприятеш дѣаяхъарца, «Ингушэнерго» филиала говзанчаша 9,5млн лочкъаяь хинна киловат-сахъат юхадера. Из нийседе йиш йолаш да, республика йоккхача водозабора ийс бетта йоагаьча электроэнергеца. Ахчанца нийсдича региона хинна зе да, 62,6 млн сом.

Тѣхъарча цифрага хъежача юртага кхоачар да 11%-977 эзар кВт. 2,3 млн сома; 89%-8,3млн кВт. Ч(60,3 млн сом) — из да юридически сага кхоачар.

Регионе совдоалаш да: тока энергех шоай аьрсаьргаш «дѣатовсар», учете латгаш йола прибораш телхаяр, технологѣ оагѣорухъа электро-энерги дѣахоттар, шоашкара,

дийца Іаьдалца хѣлама а доацаш, къайлагѣа свет чуйилларца электроэнерги йоагаеш хилар.

«Ингушэнерго» филиала болхлоша, цу хѣара моттигах, дѣацалоархѣлаш йисса энерги юкье а йоалаеш акташ увтгау.

Юридически наха доагадаьча сахъатах боагѣача маьхах дѣалоархѣ из.

Физически наха-итта боара-ма маьха. Цул совгѣа, бокъонаш телхаяьраша гѣод токх, законах доагѣача тайпара. Цу тай-пара дѣабала беа мах хул итга-за а, цъаййолча хана, блѣьза а дукхагѣа.

«Энерги лочкъаеш хилар-энергоресурсай боара-рам лаьгѣбеш хилара кертте-ра баьхан да, цудухъа цунна дикал а лоха юс. Цу даькъа гѣа тѣахъожам лоаттабара дѣахъош йола мероприятеш чѣоагѣе лаьрхѣад оаха. Карарча хана, дѣацалоархѣлаш йита электро-энерги, дѣалоархѣлаш йола рейдаш дѣахъоргъа хѣара юрта. Болхлоу декхарийла хурга: электро-

энерги йоагаьра нийсхо лелайой хъажа, счетчикашка, уж нийса йий хъажа, цабоагѣлаш дѣатесса аьрсаьрг бий хъажа, свет хъа-чутассара болх нийса баьбий хъажа, къайлагѣа «дѣатесса»

аьрсаьрг бий хъажа.

Электроэнерге бокъонаш телхаяьрашга ха деза, шоай хан-нахъа, йоаяьча электроэнергех бола мах, Іаьдала дѣабала без-алга, тѣаккха мара лертгѣа сер-

дал а энерги а хургѣоацѣла», — аьлар, «Ингушэнерго» филиала кулгалхочун декхараш кхоачашдеш волча, Тѣоаршхой Рамзана.

Глалгай рота хьакхолларах дийцар, Илдарха-галий тла

Султыгнакьсан Йоакьап

Укх деношка Илдарха-Галий тларча мэре гулбена хилар, пхьера бахархой. Дувца оттадаьча керттерча хаттарашта юкье дар, глалгай рота хьакхолларах дараш.

Кхетаче дакъа лоацаш хилар, Мехкдаь администрацен кулгалдеш вола, Оздой Джамбулат. Влшагкхетаре хьоахадир: Илдарха-Гала социальнo-экономически хьал тоадергдола гьулакхаш, иштта, таханарча дийнахьа, бахархошта хьалхаш-

ка латта кхоачамбоацараш, эггара хьалхарча юхьанца юстара даха деза аьнна хетараш. Къаьстта боккха лерхлaм тлабохийташ дийцар, Эбарг-Юртарча 503 мотострелкови полке, глалгай рота хьакхолларах. Республикара тIема комисса-

ра, Местой Тимура, дийцар бахархошка, контрактни оаглонца тIема декхараш кхоачашдарах мел дезар. Белгалдир, гаьдала цу наха лоаттадергдолча социальни новкъосталах, иштта кхьдирех а.

Москве арендни моттиг лургья аьнна, Техайир вай мехкара яхархо

Султыгнакьсан Йоакьап

ХIара денна, ма даггара, кхайкарал деш латт бахархошка, интернете гIолла, малаш ба ца ховча нахаца, йоккарэцар ма леладе яхаш. Дикка техка, гуш воацаш вагIар, тешшаме саг волга хайча мара, маьршвала мегаргвац цу хIаман тIехьа.

Дале а гаьдала болхлошка, Техабаь латкъа ухараш, хIара денна дукхага хулаш латт. Ший ахчак яьлар республика яхархо, риелтораш да тхо яхаш, малаш ба ца ховча нахах тешарах.

Укх бетта 3-ча дийнахьа МВД заявлени чуйла ера, дикка уйла ца ярах, Техаенна кхалсаг. Москве арендни моттиг дIалуш да тхо аьнна, обявлени оттаяь, оапашца шоай таро тоаеш лелараша. 11 эзар сом ахча, республика яхархоцо, карта тIа дIатIатессача, хила баха кхера санна, байна дIабаьннаб вожаш.

Цхьаккха арендни моттиг царга хиннаяц, уж ба интернете гIолла нах лебеш ахча доахараш. Гаьдало тохкаш латт из гIулакх. Бахархошка кхайкарал ду, боккьала а ма тувса малаш ба ца ховча, тешам боацача наха ахча дIа тIа! Интернете гIолла базараш лелаеш, лоралуш хила!

Ци йоаеш лелача болхлошта хьалхадаьккхар, лорабала безалга

Самиранаькьсан Элберд

Лораваларах дараш довза деза вайх хIара сага, бакьда, къаьстта дика из гIулакх довзадезараш ба ци йоаеча кхуврча болхой. Магасерча №9 йолча, ци йоаеча часте къахьегарашта, цIаькхза а дийцар кхерамзленца дувзаденна лоархIамедараш.

«Керттерча управлене специалист волча Гадаборшнаькьсан Мухьмада, ци яьлча оарцагIаухарашка, дIабахача меттиге, лоралуш хила аьлар. Къаьстта цу наьха болх, хала хиларал совгIа, геттара чIоагIа фе хила везаш ба.

Ци йоаераша тахкар, шоашта дагадоахкаш хинна,

цхьацца хаттараш. Царех хIара болхло, цIераца ювзаенна правилаш дика йов-

заш хила веза. Хатар иккхача моттиге оарцагIвахачо диде йиш яц, цIерах ше а

лоравала везалга», — дийцар тха газетага, МЧСа болхлоша.

«Вехача сага бокъо яц машена тIа ха» яха, акци дIайихьар Магасе

Султыгнакьсан Йоакьап

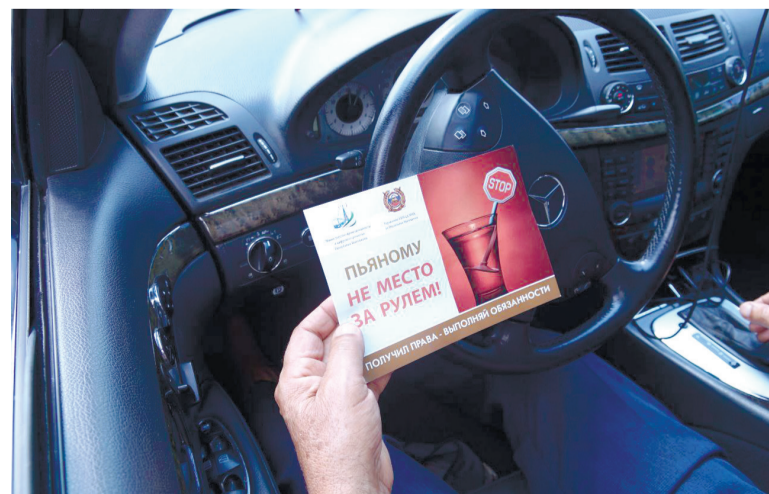
«Вехача сага бокъо яц машена тIа ха» яха, бахархой лорабара йола, акци дIайихьар Магасе. Из акци дIаьхьар дувзаденна да, корта бохабеча маларах болаш машена ко лувчача наха доаржадеча зуламаца.

Веха саг машенаца араваларах, дукха авареш хул вай республике. ГИБДД болхлоша хьалхадаьккхар бахархошта, корта бохабеча маларах виза волаш машенаца новкъа ваь-

нна саг, гонахьа лелачарна эггара боккхага бола кхерам ба.

Тахан латгача законо, цу наха оттадаь талазар цхьа моллагIа дац. Кхайкарал ду машенашца леларашка, боккьала а машена ко ма лаца веа а волаш! Хьай а улуврча наьха а вахара уйла еш хила!

ТIехьа тIа йоагIача хана а, уж тайпара рейдаш дIакхухьаргIолаш я. Менна волаш наькъа тIа хьалаьчачо, шийна доагIа талазар дизза дIазэцаргIиларах шеко яц.

Наьха бокъонаш лораярах йолча офисе, бахархой тІаийбеш хилар

Самиранакъан Элберд

Бахархой тІаийбеш хилар, тахан, Магасе наьха хьашташ кхоачашдарах йолча офиса кулгалдеш вола ЦІечой Ибраһими, суда приставий федеральни гІулакха регионални моттига хьалкле лелаю Шатин Максими.

«Тухан бахархой тІаийбар дувзадenna дар, Іаьдало царна енна бокъонаш лораярца, цхьаца йола акташ тохкаш болх дІбахьарца.

Наха кьувлаш хинна-раш тайп-тайпара дар: алименташ хьадала ца тугарий гІулакх, баьча белхах доагІар хьа ца деннараш, иштта, болх-моттигаш йоацаш леларашта балха отта гІо дар, да, нана доацаш бойлахь дисача берашта чуІе фусам Іалашьар.

Деррига а хаттараш цу гІулакха бехтокхаме бара-ша тохаргдолаш да. ХІара моттиг ма дарра яйзача, де дезар, ма хулла, сихагІа чакхдакха лерхІ цар», — йоах хоамо.

МагІалбикерча бахархошца кхетаче йир, Іаьдала болхлоша

Самиранакъан Элберд

МВД болхлоша, МагІалбикерча администраце, кхетаче дІайихьар СоагІапчарча, Инаркьерча, Дола-Коарча (Пседах) бахархошца. «Кхетаче яра кертера бахьан дувзадenna дар Іаьдалаи нахаи юкьера бувзам чоагІбарца, бахархой хьашташ, царна хьалхашка латта кхоачамбоацараш довза гІертарца.

ВлашагІкхетаре дийцар, тахан массарашта, эгара чоагІарІа кьувлаш долча

гІулакхех. Наркомани яха зулам даржаро, вайна докка зе деш латт, иштта халача хьале латт, наькьа тІара правилаш лораяра гІулакх. Гулбенача МВД болхлоша дийцар, телефонашка гІолла лелабеча тийшача белхах. ХІара денна даржаш латтача цу хІамо, дукха нах Іехабеш латт.

Цу хІаман тІехьа, геттара чоагІа, фе хила безалга хьалхадаьккхар бахархошца. Цхьаккха тайпара йохкар — эцар леладе мегаргдац интернети гІолла, тешам боацача сагаца. Кхетаче йисте йоалаш кьамаьл дир боккхийчара, ад-

министрацен кулгалхоша. Цар белгалдир, Іаьдала болхлошца бувзам лелабаро боккха пайда

белга. МоллагІа дола хІама довза, лоравала аттагІа хургда из бувзам хилча».

Яндаре наркотикаш гучаяьхар, полице болхлоша

Султыгнакъан Йоакъап

«Тропикамид», «Прегабалин», «Мефедрон» яха, наркотикаш гучаяьлар полицен болхлошта Яндаре. Шоай болх дІахьош латтача Іаьдала болхлоша, укх бетта 4-ча дийнахьа, ши саг соцавир Яндаре.

Чухьажача, царна корай-ир шаккхе вахархочунгара капсулеши шушингехи латта, чоагІа лоархІаш йола наркотик. Цар шинне гІулакх, тахан, Іаьдала болхлоша тохкаш латт. Цу дохьажох уж фу де баьккаб хар, дукха уйла е езаш хІама дац.

Наха юкье из зулам доаржадеш, цу базарах таро е гІерташ лелараш, Іаьдало доагІаш дола таІазар дІа ца луш бутаргбац. Наркотик яхача дохьажача маьрша баьннараш, ма даггара, лувцаш Іочукхувлаш латт.

ХІара денна кхайкарал ду, ма доаржаде из зулам кьаман юкье яхаш. Цу дерриг-нех дош ца хеташ, хьарамачох даьккхар диань, паргІатта баха лаьрхІа хиннаб дІалийца зуламхой. Дукха ха хургьа царга, хІанзчул тІехьагІа, цу гІулакха уйла е.

ГІалгІайчен Илдарха-ГІалий тІа влашагІкхийттараша дувцаргда, «ГІалгІайчен бІу» влашагІболлара дош

Берданакъан Лорс

Тухан Илдарха-ГІалий тІа нах влашагІкхеташ бар. Цига дувцалаьрхІар дар, «ГІалгІайчен бІу» влашагІболлара дош. Цунах дийцар шахьара администраце пресс-служба.

Селхан, цу тайпара кхетаче Эсса чоже гІолла ядача юр-ташка а хилар аьнна хоам бир, Шолжа района администраце.

Нах влашагІкхийттар Алхасте, Галашка, Мужече, Оалкама — юрташка.

Іаьдала оагІорахьа цига дакьалоацаш хилар, ГІалгІай Респу-

блика Правительства а Кулгалхочун администраце а кулгалхо Оздой Джамбулат, иштта

Шолжа района кулгалхочун декхараш кхоачашдеш вола Йовлой Осман, моттигера тІема комиссар. Хьаьшаша гулбеннараш дийцар, РФ Герзах дизача низай мугІарашка Іамалдара кон-

тракт мишта хила еза а, иштта ГІалгІай бІу влашагІболлара кандидаташ малагІаш хила беа а.

Гулбеннарашта, иштта, белгалдир, нагахьа санна, контрактах уж Іамалде безам болаш хуле, царна Іаьдало малагІа хьалаш лургда а, социальни Іалашонна чудоагІар фуд а.

«ГалгӀай ловзараш» яха, гойтам хьабелларгба музее

Самиранькъан Элберд

Вай республике дика во-взаш волча этнографа, Мерешканаькъан Султана, «ГалгӀай ловзараш» яха гойтам хьабелларгба, кхо-ана, Малсаганаькъан Ту-хана цӀерах йолча музее.

Республикерча къаман кхоллама цӀен, этнографе оагӀув лелабеш волча цо, къаман культураца дувзаденна-раш техка, леха дукха ха я.

«Гойтаме бахархошта гургда хьалха дӀаяхача хана берий хинна ловзараш. Шоай даьй бераш хиннача шерашка, цар денош мишта дӀаихад довзаргда мехкахошта. Къаьстта бӀарг тӀаозаш я, хьалхарча бераша ловзаеш леляь хӀамаш. Ма дарра тахка эттача, дукха тамашийна хӀамаш да цу ханаца дувзаденна. Цьхаккха шеко йоацаш да, ший къаман селхане йовза ловчун хозахетаргболаш гойтам из болга», — аьлар тха газетага, музее кулгалдеча Саганаькъан Мухьмада.

90% наха, Интернет, цхьацца хӀама Юмадеш болча, пайдана лелаю

Султыгнаькъан Йоакъап

100 сагага хоаттам беш дӀабихьача тохкамо белхо, хьахьекхар, 90% наха, интернет цхьацца хӀама Юмадеш болча пайдан лелаелга. Интернете гӀолла, тахан, наьха Юмаде аьттув ба дуккадараш.

Масала: моллагӀа цӀагӀа еха хӀама тояр, беш лелаяра гӀулакх мишта дӀадахьа деза, мерза даараш, тайп-тайпара буа кхача мишта кийчбе беза, иштта, дукка хьаьдараш а довза йиш я интернете гӀолла.

Тухан из аьттув хӀара юртарча бахархошка болаш ба. 40% наха шоай бераш кхетам лакхбе, дешарцара лоархӀамедараш довза Юмаду цу чу гӀолла. Интернете гӀолла, ма ярра, йовза йиш я кагирхоша жерха профессии.

Цаховр довза дика моттиг лоархӀ цох, цу мугӀарерча нах

Гуйран хьалхарча бетташка, цхьацца акцеш дӀаяхьа лерхӀ республика лоаме

Султыгнаькъан Йоакъап

Гуйран хьалхарча бетташка, лоам, дӀаяхьа лерхӀ цхьацца беркате йола акцеш. Гулбеннараша, хьатӀабаьккача хьаьшаша, мах оттабергба

юртбоахама гӀулакха шоай вахар хетадаьча, къахьегамхой белха, иштта, аьттув хургба ший дегӀа спортивни хьал, малагӀа боараме латт тахка.

Гуйрана хьалхарча бетта дӀахьоргья «Сай дар» яха фермерски фестивал. Цу даькье къахьегаш хьабаьккараша, шоай вӀаштӀехьадаьнна гойтаргда фестивале. Даараш кечдеча гӀулакхо а, ший мот-

тиг дӀалоацаргья цига.

Гуйран шоллагӀа бетта, бӀаьха никь бе ловрий аьттув хургба, 10 эзар метрах лаггача маршрутах, ДжӀайрахье, хьалха воаларгах бовда.

Ахкан хозал гойташ дар бераш, шоай сурташца

Самиранькъан Элберд

Йоккхача Ачалкхерча библиотеке хьайийлай «Дуккача бесах дола ахка» яха кхоллама моттиг. Ахкан хана, берашта тайп-тайпара конкурсах дӀакхухьача библиотека болхлоша къахьег, ма хулла, цар ахкан денош сакьердамца хьалдиза гӀерташ.

«Берий бӀаргаш тайп-тайпара хьез ахкан ханага. Цьхаволчун, ахка малхаца, гаьнашца дувзаденна да, шоллагӀачар хи юхе дагӀа хоза цӀалгаш, зизаш, тайп-тайпара сомаш хьокх шоай

белхашца. Ахкан ха, дукхагӀа долча берий сакьердамца, ловзарца, цӀенача феца дог ловзаш адарца ювзаенна я. ХӀаьта, цхьаьдолча бераша шоай ахкан денош, Иийне книжка дешаш, цхьацца кхоллама белхаш деш дӀахьу. Из деррига а безам болчоа долаш да Йоккхача Ачалкхерча библиотеке. БӀарчча бутт ба берашта кхы а салаӀа. Дешарах мукъа йоаккха ха дега тоам болаш дӀаяхьа мел эшар цу библиотеке къахьегараша лоаттаду», — дийцар тха газетага, МагӀалбикерча кертттерча библиотечни кхуврча кулгалдеча, Иленаькъан Марьяма.

3 сентября 2022 г.

Знать,
чтобы
помнить!Ткъо
бронекомплект
ийцай,
Украинерча
вай бѹхошта

Султыгнакъсан Йоакъап

Республика гѹлакх то-
адарах йолча къаман
фондо ийцай, Украинерча
шой декхараш дѹхьоча
вай бѹхошта лаьрха, 20
бронекомплекташ.

Уж эца аьнна соцам баьр
ва, вай Мехкда Келматанъ-
къан Махьмуд-Таьла. Броне-
комплекташта юкье йолх: ка-
скаш, бронжилеташ, науш-
никаш, микрофонаш, аптеч-
каш. Уж бронекомплекташ
дѹлургьа, Украинерча, вай
ОМОНА салташта.

«Тахан, шой са ца кхо-
деш латт вай кагий нах, шо-
ашта тѹдехка декхараш
кхоачашдеш. Уж лорабара
тѹхьа, воашта мел могар де
дешаш да вай. Могаш-маьр-
ша болаш цѹнах кхеталба
вай кагий нах!», — аьлар ший
къамаьла юкье Мехкдас.

Галгѹайчен дукхача ишколашка «Диктант Победы» язъергья

Султыгнакъсан Йоакъап

Моажола бетта хьалхарча де-
ношка Галгѹайче дѹхьоргья,
халкъашта юкье просвети-
тельско-патриотически, «Дик-
тант Победы» яха акци. Цу да-

галоаттама мероприате, ре-
спублика массайолча шахъ-
рашка, из язье таро йолаш ба
безам бараш, аьнна хоам бир
«Сердало» газетага, региона
министрий кабинета пресс-
служба.

Из язъеча юкья, хѹара доакъ-
ашхо, цу гѹлакха белгал а яь
оттаяча хана, дукхача хатта-
рашта жоп дала дезаш ва.

Акци дѹаьхаро таро хулий-
таргья: Даьхен сий дола исто-
ри довза, цунах шоашта ховр

чѹоагѹде, кагийбарашта патри-
отически кхетам балара гѹлакх
довза, шоашта ховр цу юкье до-
аладе, хьамсарча мехка лето-
пись доккхалца йовза, иштта
кхы а, дукха дар, накъадаргда
цу дийнахьа.

Медиаишколо дѹхьоча Ерригача Россе сессе, дакъа лаца бех вай студенташ

Самиранъкъсан Элберд

Кхоалагѹа дешара сесси
кхайкайир «Без срока
давности» яхача Ерри-
гача Россе медиаишко-
ло. Дешареи Илманеи
министерства болхлоша
яхачох, цу юкье дакъа
лаца йиш йолаш ба хург-
бола хьехархой-студен-
таш, иштта, хьехархой
накъба тѹа къахьегараш.

«Дешара сессе дакъа
лоацарашта цу гѹлакх
болча эксперташа дувцарг-
да, кхувш йоагѹаца тѹхьен
Даьхенцара, ший исторе-
цара безам чѹоагѹбеш дола
накъаш нийсагѹа дѹадахьар,
иштта, царна хьехаргда со-
циальни оагѹонашка тексташ
язьар гѹлакх, фото, видео-
материалаш нийса кийчъ-
яр довзийтаргда», — аьлар
Дешареи Илманеи мини-
стерстве пресс-секретарь
йолча Манкенъкъсан Заи-
рас. Кхоалагѹа дешара сес-
сес ший болх дѹаболабергба,
укх бетта 19-ча дийнахьа.
Истори довзаш бола блогер-
раш хала ловраша, [https://
onlinemediaschool. Ru](https://onlinemediaschool.ru) укх
сайте Иочубаьнна, чѹоагѹде
деза шой гѹлакх.

Георгиевски кавалер хиннача Боголанаъкъсан Мухьмада цѹера хетабаь, гойтам дѹахьоргба музее

Самиранъкъсан Элберд

Вай къаман исторе йоккха
лар йитача къонгий цѹераш
йовзийташ, болх дѹахьухъ
мемориальни комплексер-
ча музее. Таханарча дийна-
хьа, цига дѹахьош бола ви-
део-гойтам, Российски им-

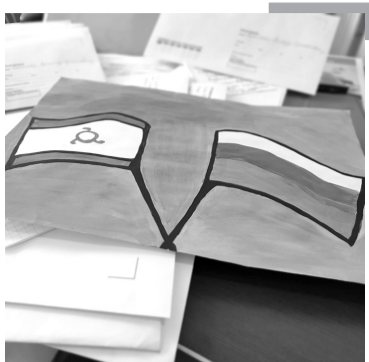
ператорски арме юнкер хин-
нача Боголов Мухьмада хета-
баь ба.

«Гѹаьзе-Коа ваьвар Бого-
лов Мухьмад 1892-ча шера.
Тѹема декхараш кхоачашдеча
гѹлакхе из дѹаѹавахар, 1912-
ча шера, Терскерча милице

говрбаьри волаш. Дунен хьал-
харча тѹема юкье дакъа лаьца-
рех ва Мухьмад. Дики дивизен
бѹхошца тѹом беш чакхваь-
лар из.

Денал гойташ, моастагѹ во-
хавеш латтарах, йиь орден-
ца белгалвоаккх из. 1917-ча
шера, цу полкаца ший мехка

цѹакхоач из. Тѹом сацачул
тѹехьагѹа, юртбоахама гѹлакхе
къахьегаш ха йоаккх цо. 1944-
ча шера, мехкаца, Казахстане
вуг къаман сийдола воѹ. Гаь-
нарча, хийрача мехка 1948-ча
шера, хад цун вахара денош»,
— дийцар тха газетага, из гой-
там вѹашагѹбеллараша.

Украине, лаьрххIа йола операци дIахьош болча ГIалгIайчен бIухошка, республика ишколашка дагIача бераша каьхаташ яздаьд

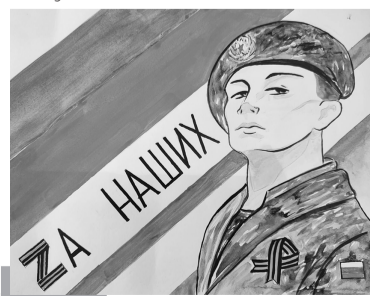
Султыгнаькъан Йоакъап

Украине, лаьрххIа йолча, операце дакъ-алоацаш болча ГIалгIайчен бIухошка, каьхаташ яздаьд республика ишколашка дагIача бераша. Шоай мехкахой дарбаш деш госпитале болга хайначул тIехьагIа, цар лаьрхIар уж кIаьдча, дIайхача дешашца хьаллаца, аьнна хоам бир «Сердало» газетига, Илманеи дешареи Министерства пресслужба.

«ЧиоагIа хоза хет баркал оалаш дола каьхаташ деша. Тхо тешаш да, кастлуш тхоаш тоа денна укхазара арадаргхиларах, иштта берашца вIашагIхетарах а», — аьлар бIухоша.

Хь а л х а д о а к к х , ГIалгIайчен ишколашка дагIача бераша, «Защитникам Отечества» яха акци хьаллоац.

Из дика гIулакх маьхалдоаккхаш йолча мепроприятега гIолла, безам барий таро я, «Единая Россия» общественни приемне шоай каьхаташ а сурташ а Украине дIахьош йолча, лаьрххIача, операце дакъалоацаш болча Российский Федераци Герзах дизаца низай бIухошка дIадахьийта.

Профессора цIи лелаеш хургья урам

Дахкилганаькъан ИбрахIима 85-шу дизарах лаьца

Гарчакхнаькъан Сали

Литература дезарашта а, хьехархошта а, Илманхошта а шерра йовзаш я Дахкилганаькъан Iадрахьманеи ИбрахIима цIи. Уж кхоккха никъ лелабеш, царех лоархIавеш, чакхваьлар из ше мел вахача хана. Бакъда мехка, къаман кхы а пайда бе йиш йолаш вар из, кIеззига дукхагIа ваьхаваларе. Илманхочун дог, детта ца луш, сецар 2014-ча шера, ший 77 шу даьннача хана. Дунен тIа уж шераш цун даьннад аргдацар из бIаргавайначо. Кхийна-нийсвеннача зламигача сагадар санна дар цун волавалар, вахар дешаш хилар, къаьбегар, вахарвар. Укх деношка Магасе гIолла лелаш, доккха дикахетар хилар сона, цунна хетабаь ба, аьнна, цьхан урам тIа дIаязьяьча цIерах. Вешта аьлча, хIанзчул тIехьагIа къаман столицерча урамо наха дагалоаттабергба филологически Илмай кандидата, профессора Iадрахьманеи ИбрахIима вахара а кхоллама а никъ. Бизнес инкубатор, республикан архив йола моттиг я ювцар. Лоацца юха дагалацалов; мишта ваьха, фу карахдаьнна саг хиннав из.

ИбрахIим ваь хиннав 1937 шера август бетта 14 дийнахьа, Дахкилганаькъан Iадрахьманеи Хоаной Леляйи дезале. Ала деза, цун нана вай мехка НКВД кулгалхо хиннача Хоаной Махьмада йоI хиннай, аьнна. Да а милице мугIаршка къаьхегаш хинна хилча, наьна-да а НКВД хьаким хинна хилча, бокъонаш лораеш бола болх цо хержа цахилар ма тамаш я, аьнна, мотталу. Цун берригача вежараша из

никъ хержаб. Уж балха хиннаб шоай да санна милице. Бакъда ИбрахIима Илманца, хьехархочун къаьхегамца дувзадаьд ший вахар. Из мел бакъда хац сона, цо ше аьннад яхаш, дувцаш хезад сона: «Нагахьа санна советий Iаьдал даьнна хиннадецаре, сох молла хинна хургвар». Вай мохк бохабаьча хана, деша ваха ха йолаш, ворхI шу даьнна кIаьнк хиннав из. Школа цо Казахстане яьккхай, цул тIехьагIа Алма-Атерча пхьегIаш хьаеца «Эмальпосуда» яхача заводе болх беш хиннав. Вай юха мехкадаьнначул тIехьагIа, Нохч-ГIалгIай паччахьалкхен хьехархой институте эггара хьалха деша отгарий мугIарашка хиннав зламига саг. Цо хержар историко-филологически факультет хиннай. Цунца цьхана деша баьгIаб тIехьагIа вай мехка бовзаш хинна, цIихеза нах: университета хьехархо, профессор Малсаганаькъан Оарцхой Ахьмад, дуккхача шерашка «Сердало» газета промышленни отдела керте лаьтта Къоастой Махьмада Башир, йоазанхо Коазой Аюпа Ийса, журналист Шеденаькъан Арсмак Султан, литературни критик хинна Малсаганаькъан Увайса Або, республике гIорваьнна хьехархо хинна Меданаькъан Жабраила Йоакъап, кхьбараш. 1962-ча шера институт яьккха воал ИбрахIим, бакъда шоашта дукха гаьнавалийтац из цун хиннача хьехархоша. Ше деша ваьгIача моттиге вут из, гIалгIай багахбувцам а литература а хьехаргдолаш. Цу хана денз, ше мел яьккха ха Нохч-ГIалгIай хьехархой институтаца, цох хьахиннача Л. Н. Толстой цIерагIча университетаца айхха бувзам болаш, къаман школашта лаьрхIа хьехархой кийчбеш, яь-

ккхай цо. Цьхан юкъя филологически факультета декан а хилар ИбрахIим. ХIаьта ГIалгIай республика хьаяьчул тIехьагIа, Наьсаре хьал а вена, укхаза ваха а вахаш, ГIалгIай паччахьалкхен университетете болх бир цо. Ше болх беча юкъя, эзараш хьехархой кийчбаь хургба Илманхочо, наьна мотти литературеи хьеха Iомабеш. Царех цун цьха студент хиннав со а.

Со деша этгар Шолжа-ГIалий гIарча университетете 1975-ча шера. Дешар дIадодалалехь вайзар тхона из, хIана аьлча экзамен цунна яла езаш яр цьхадолча даькье, цул совгIа сентябрь бетта комсаь чуьца дигача, цига а из зе вIаштIехьадаьлар тха. Шоаш миччахьа бале а, цох озалуш, лоралуш бар тхоца-

ра кагий нахи мехкарийи. Цох кхераш дацар из, эздий доаца хIама шоашкара бIарга ца дайта гIерташ дар. Юххьанца гIалгIай багахбувцам хьехаш хилар из тхона. Школе дукха Iомаьеце а, кIезига-дукха йовзар тхона цунца ювзаенна жанраш. Бакъда Илман кIийлен тIа, царна тохкамаш деш, цар белгалонаш, башхалонаш йовзаш, университетете мара Iомаьнзар оаха уж. Укхазата дикагIвола гIонча вар; ший гIулакх дика ховш вола Илманхо, хьехархо. Цо арахийца багахбувцамца дувзаденна книжкаш дешаш, тамаш е йиш яр къаман метта хозалах, сурт кхоллара гIирсех, хьаькьалах. Дуккха кердадараш довзар цун йоазош дешача сагIа. Укхазата цьха масал доаладе лов сона. Цун «ГIалгIай

багахбувцам» яха книжка дийшача мара, ханзар сона бокшонца малагича кьамех нах хиннаб «Тиркаца вахаш хиннача Адий Сурхохи аьла Мусостахи долча илле тла» бувца турпалаш. Со-м уж глалгйай хиннаб мотташ а вар, вай кьаман аьлий хиннабеце а. Уж малаш ба, царна юкье хинна кьовсам сенна тлаголла баьнна хиннаб геттара дика гучадаккхад профессора ший книжка тла. Цо яхачох, Мусост черсий аьла хиннав, хлаьга Адий Сурхо тоаркхой кьамах хиннав (селий мехкара таркинец). Иван Грозный яхача паччахьа Мусоста совглата денна хиннад илле тла дувца лаьтташ, цига баха хайшача нахагара геттара йоккха йоал яха волавеннав аьла. Сурхо хьалха а ваьккха, цун дош дохдаьд, чакхдалиятадац юртгарча кьоа-ноша.

Цу тайпара, истори доашхаш йола моттигаш кхы а дукха я Илманхочун балхашта юкье. Цу хьакьехьа укхаза хьоахаде мегаргда аьнна хет сона 1998 шера цо оттадаь, арадаьккха «Галгйай ооламаш, дувцараш, фальгаш, кицаш» яха книжка. «Гай цун тлехьей» яхаш шира дувцар да цу тла. Из дладолалуча хана, деш вай укх тайпара дешаш: «Дувцачох, ворхI бляь кховзткьа шу хьалха вахаш хиннав кьонах Га. ЧоагIа денал долаш саг хиннав из. Паь виь воI хиннав: Нохчо, ГалгIа, Маьлхе, Аьккхе...» Вланий юххе, цьхан мехка даха уж кьамаш мел шоайла гарга да гойташ ба цун чулоацам. Оолаш ма хиллара, цьхан наьна кер чу баьда хилча, кхы гаргагIа мишта хургба. Хлаьга а цьхабола нах ний-с м лу, царна юкье юкь йолла гIерташ. Иштта цу книжка тIара деша йиш я «Чурнаькьан вIов хьаярах», «Эбанхой», «Чаьбарло ваха харах», «Мержой Кляьзилг», «Меда саг йоалаьрах» «Аьрзи йилларах», «Кушт», «Дудараш лаьца», «Баьркам», «Хоаной Хинг» яха а кхыдола а вай кьаман вахарца овхийтта дувцаденна шира дувцараш.

Багахбувцам гулбеш йолча студентий тоабашта кулгал деш, лоаман а шаьрача ядача а юрташка ухар Илманхо, ахан за-малахьа ши клира а бутт а баккха. Цига а хIара минотах пайда эцаш, ха зехьа ца йоаеш, болх беш хулар Ибрахим. Сай вахаре нийсьенна цьха моттиг дагайох сона укхаза. Цох кхета везаш цьха гIулакх эттадар цу аькки. Наьсаре вахаш волча сона хезар, хьехархо ший студенташца Iаьлий-Юрта хьалчуьтгача йоаллача школе вахаш, багахбувцам гулбеш ва, аьнна. Ма аьттув болаш нийсденнадар из, Шолжа-ГIалий тIа хьалваха ца везаш! Вахар со Iаьлий-Юрта. ШоллагIча этажа тIа хьалтIаваьлча, гаьнна-ра хьахезар сона, йоазон кепаточа машина тата. Цу хана компьютераш яцар вай мехка. Сайрангахьа леста, ара баьдъенна хаяр из. БIарчча дийнахьа юртгарча нахагара багахбувцам дIаязбеш хинна, салолаш бар цун кьона новкьостий, бакьда Илманхо чуйинна кьахьегаш вар, шийца машинка юрта хьал а ена. СалаIар фуд ца ховш, цькьаза ше кхо ца веш, кьахьегаш оамал яр вай мехкаочун.

Цул совгIа Iадрахьмана Ибрахим вар вай кьаман юкье цьхан кулга пIелгашца дагарбе йиш йолча литературни критикех цаI. Цу кьахьегамца белгалваьнна, сона вовзаш, кхо саг мара хиннавац гIалгIашта юкье: Дахкилганакьан Ибрахим, Малсаганакьан Або, Кьоастой Iалихан. Хьалхарчо кьаьстта дукха кьахьийгадар, советий Iаьдал даьнначул тIехьагIа гIалгIай литература дегIа мишта ихад тохкаш бола Илман болх язбеш. Из книжка эрсий меттала ара даьлар, дуккхача хьехархошта, Илманхошта, литература тохкаш болча наха, студенташта цох боккха пайда а баьлар. «Галгйай литература 40 шераш чакхдалаллаца дегIаахар» аьнна цIи тиллаяр цох автора. Цул совгIа, кьаьстта литературни очеркаш, статьяш, рецензеш язъаьй Ибрахима. Масала, царех я «Гойгов I-Хь. Клезига довза йоазош», «Цунна дукха дийзад ший кьам» (Гойганакьан Iаьдал-Хьамидах), «Вай хьалхара хьехархо, поэт, сердалена саг» (Беканакьан Темботта 130 шу дизарга), «Байсарнакьан Идриса «Боадонгара» яхача романа тIа багахбувцам а этнографи а», «Дерригача халкьий поэт» (А. С. Пушкинах), «Революци ялалехь хиннача вайнаьха литературах», «Галгйай проза дIаоттар», «Блаьшерашка яхаргья цун цIи» (эрсий поэт М. Ю. Лермонтов ваь 160 шу дизарга), «Малсаганакьан Кураза Зоврбик», «Вай Идрисах дола дош», «Завьганакьан Хьусена Бахьаудин», «Боканакьан Ахьмада кхоллам», «Дуне довза сутара ва со» (Чахкинакьан Саидах), «Позен дунен тIа валар» (Вешкарнакьан Мухьмадах), иштта кхы дIахо а.

Ше йоазонхо хиларах тарра, керда дувцараш, романах кхоллаш а кьахьийгад Ибрахима. Цо яздаьча книжкашта юкье да «Куке денал», «Шутар», «Берд» яхараш. Тлехьаръяр боарамга диллача дукха йоккха йоаца роман я. Россейоазонхой Союздаоакьашхо волча цо цьхаккха йоазонхой кхетаче дIаяхийтацар, цунна юкье даькьа ца лоацаш. Дувцар моллагIа дош дале а, цунна ала корадолар таркалде мегаргдола хIама. Кьоначарна луш бола хьехам а хулар, уж нийсадолчоа тIехьа хилча бакьахьа хеташ. Цун йоазош Юмаду школашца деша дагIача бераша. Масала, «Фоти» яха дувцар ялхлагIча класса программанна юкьедихьад, «Куке денал» классал арахьа деша деннад ворхIлагIча классе. Укхаза хьоаха ца дича нийса хургдацар, цо ше а дуккхача шерашка школе Юмаду литературах дола книжкаш яздаь, оттадаь хилар. Царех да 10, 11 классашта лаьрхIа дола хрестоматеш, наьна меттах а литературах а йола йоккхагIча классашта лаьрхIа дешара программаш, хьехархой техникума а университетга а студенташта дола багахбувцама хетадаь книжкаш, кхыдараш.

Хоза сурт дилла ховш вар Илманхо. Шолжа-ГIалий тIарча университетга тхо деша дагIача хана, эрсий метта кафедре чувваьннача хьалтеха доаллар Кирилл Мефодийи тIалатта док-

кха сурт. Латински алфавит а дар царна гонахьа яздаь. Дувцацох, из кхеллар вар Iадрахьмана Ибрахим. Цул совгIа, цун кхыдола сурташ а дайнад сона, царех цьхадараш сога долаш а да. Вай республика хьаьчул тIехьагIа, «Наьсарен оаз» яхача газета редакце каст-каста воагIаш а, йоазошта кепатташ а вар Илманхо. Царца хулар цо ше даькьа сурташ а. Цу хана сога кьаьчад цун Колой Клантеи Сеска Солса йишийи сурт, Колой Клант тIаьдача гамажа оасашца вийхка улла сурт, «Наьсарера телевизшка» яхар. Аз уж лорадеш, цьхайолча хана, эшаш моттиг хилча, кепатташ леладу. Ший книжкашта сурташ а ше дехкар цо, кхыбола художникаш оарцагIа ца боахаш.

Ше хьехархо, Илманхо ва, аьнна, кура-сонга воацаш, саг вар Iадрахьмана Ибрахим. Цьхаболча хьехархоша «Газ-24», «Жигулеш», «Москвичаш» лелача хана (иномаркаш цу хана вайцига яцар), тIехьхара араьннача «Запорожец» яхача машенаца лелар из. Цунца из лелар аьнна, цьха ги йиллал вокхарел клезигагIа везацар из студенташта. Вокх машенел дукха эргаш а яцар из, ший кепата диллача, духхьал мотор тIехьашкахьа балларца мара. МоллагIча деша вагIаца зIамигача сагага, йолагалудувгIа; царна гIо де кийча хулар хьехархо массахана. Цар гIулакха хьожаш вар. Цьхан дийнахьа, дешар чакх а даьнна, цIаваха дагахьа со хьаараваьлча, тха тайпан зIамига саг студент латтар хьалхарча корпус а наIарга. Фуд-малад хьаттача, лоархIамерча гIулакха ваха везаш вар ше, бакьда Дахкилганакьан Ибрахима экзамен дIа ца елча, ваха йиш йоацаш, фудича бакьахьа да ца ховш, латтше, аьлар цо.

— Ханззе дIаяла мегаций из? — хьаттар аз.

— Мегар, цо дIаэцаре-м, — аьлар студента.

— ДатIавахе дIаала, из кхетаргва хьона, гIо дергда хьона, — аьлар аз.

— Эхь хет сона, — аьлар зIамигача сага.

— Аз дехаргда хьона, тIаккха, датIаваха, дIалургийи Iа?

— Лургья, — раьза хилар из.

Спортивни зала юхе яр йоккха йоацаш аудиторни, цу чу цьха йоазув деш, балхашка хьешаш вагIар Iадрахьмана Ибрахим. ДIачу а ваьнна:

— Йистхила мегаргварий со, — аьлар аз.

— Мегаргва. Фуд цига? — хьаттар хьехархо.

Деррига долчча тайпара дIадийцар аз.

— Диканд, хьатIавайта, — аьлар цо.

ЧоагIа гIадвахавар студент экзамен дIайолаенна а, ший гIулакха ваха аьттув баьнна а.

Дукхаза цунца вIашагIкхетараш, кьамаьл хиннад са. Бакьда, тхоаш ший мара воацаш, кьамаьл де вIаштIехьадалацар, е студенташта, е йоазонхошта, е журналисташта юкье хулар тха вIаший гор. Цькьа тхоаш ший висача, Ибрахимга хьаттар аз:

— Илман болх язбе цьхаь-

ца йоазош гулдаьдар аз; мишта, сенгара дIаволала веза, хьанца дагавала мегаргвар?

Укхаза профессора сона денна жоп, саг хала тешаргволаш дар.

— Ази Абоси гIалат даьд из никь хержа, хьона цу новкьа вала могаде лац сона, — аьлар цо.

Мишта кхетадир аз уж дешаш? Илман болх язбеш дукха ха, низ бовргба хьа; доккхача иразеи рузкьани да-м хургвац хьох, яхаш санна хийтар сона сай хиннача хьехархо. Иштта, кхоачаш ца хулаш, бисар са Илман никь. Хлаьга а, ше карайица гIулакх хала дале а, дута ца дутах, чакхвалар из. Укхаза айса зийна кхы а ши моттиг дагайох сона. Цькьа Илдарха-ГIалий тIа нийсвелар со, цьхан гIулакха ваха. Цигарча автовокзале хьатIакхоачашехь, духхьалвоагIа Ибрахим кхийтар сох. Из гIаш вар, тIормел совгIа, цун бейоаллар хьаьстанза книжкай пачка. ГIо де велча, хьакхачав со, аьнна, мухь сога хьабаланзар цо. Цох тара шоллагIа моттиг Наьсаре нийсьеллар сона. Гуйрийна балха ваха араваьнна сои Кхоартой Жабриила цIерагIча урамагIа ЮвоагIа Ибрахими Ингушская яхача урама саьн тIа вIашагIкхийтар. Хала воагIаш санна хийтар сона из, бебоалла тIорми бежа хиларах. Ше завода оагIорахьа водаш ва, аьлар Илманхо. Сай цигахьа ваха ца везе а, цунна гIо дар духьа, дIалестар со из водача оагIорахьа. ТIормиг хьайицар аз, хетаргахьа, кхерий цу чу доакхаш хиннадаларе, кхы бежагIа хургбацар из. Оздой Абукара цIерагIча урам тIа кхаччалца, цьхацца дувцаш-оолаш хьалдахар тхо. Цу шин моттигах аз кхетадир, Илманхочун никь зизашца бегI боацилган.

Ибрахимах дукха йоазош даьд Илманхоша а журналисташа а. Бакьда таханарча денга диллача, даь дукха ха хиларах, уж дизза дац. Цун вахар, кхоллам дикагIа бийцарех да Галгйай университета филологически факультета декана Кьулбажанакьан Iаббаса Мухьмада даьр. Из цо хетадаьд профессора 70 шу дизара (2007). Буклета тIа кепатехай цунна, бакьда дуккхача нахага из дIакхачад оалалуц сона, газеташ тIа из хиннадий хац сона. Ханзчул тIехьагIа а цо йита тIехьале Юмаергья, цох доккха а лоархIама а йоазош дергда, аьнна, хет сона. Цун тIехьхара книжка «Са лазам а са курал а — хьамсара Галгйайче» яхаш да. Цо кьаьстта дика бовзийт вайна филологически Илмай кндидата, профессора, РФ социальни Илмай Академе академика, Наьсарен сийдола вахархо хиннача сага никь.

Юххера а, хьоаха ца дича нийса хургдац аьнна хет сона, цун фусам-нана Нохч-Галгйай телевидене гIалгйай передачай йоккхагIйола редактор хинна Мартазанакьан Лейла йолга. Цо ваь пхий дезалхо хиннав Ибрахима: кьонгаш Казбек, Зоврбик, Саварбик; мехкарий: Индира, Марет.

Галгйайче, циский Дерригача дунен ди, белгалдир, шоай цIагIа санна

Султыгнакьан Йоакьап

Карарча хана, Галгйайче, цискаш эггара духхагIа деза цIагIара хьайба лоархIаца хана, региона бахархошта, шоай цIагIа санна хилар Деррига дунен циский ди.

Массаза санна дIадихьар из ди. Цунах дийцар «Сердало» газета корреспондентага тайп-тайпара ха яьннача наха, урамашка да воацаш лелаш дола цискаш дузадераша. Уж духхагIа даькье хул базарашка, муниципальни даькьа тIарча моттигашка, йоккхача мах беш йолча тикашка.

Бий кога тIарча хьайбаша, цу дийнахьа шоашта доагIа даар дIайицар. Кьаьстта аьттув баьлар, лаьрхIаца породах долча, тайп-тайпарча цIагIа леладена циский. Бакьда, кхыдола «зIамига цIокьаш» а юстара диссанзар.

Хьалхадоккх, Галгйайчен цьхацца йолча, нах бахача юрташка моттигерча Iаьдало аларах, да воацача хьайбашта лаьрхIа зIамига цIагIаш даьд, хана замах йоагIаш йола шийла ха, царна ла аттагIа хургдолаш.

Наркотик йохка веннар, Iаьдала каравахар

Султыгнакьан Йоакьап

Магасерча, Назарбаева оолача ураме, мефедрон яха наркотик йохка веннар, МВД болхлоша дIалаьцар. Наркотикашта духьала тIом лоаттабеча оагIон болхлошта гучаваьлар, цу дохьажах кисаш диза, ше лаьрхIа базар дIачакхьаккха араьнна вахархо.

Iаьдала болхлоша цун кисара хьаьккхар, 20 гурмата юкье елла, дIаяла кийчья мефедрон, иштта, из дохьаж чудолла кийчдаь 100 замагIа тIормигаш. Кисара даьккхар, ше лелача базара гIулакхаш дIаяздаь книжка.

Полице болхлошта духьале еш кхийста из баьри, изоляторе Ючувигав. Набахтен пенаша меттавоалаве мег, эхь, юхь дехка, хьарам хIамах базар еш, рузкьа Iоаде ваьллар.

Галглайчен юртар хьехархо, Ерригроссе профориентаце практика, 100 дикагларна чуйоагларча проекта автор хилар

Самиранькъан Элберд

Галглайчера Ведажанаькъан Лейла «Билет в будущее» проекта автор, Ерригроссе профориентаце практик, дикаглар йолча 100-на юкье чуйодаш я. Буро-Клалерча №1 йолча ишкола информатика хьехархо чо я проект, «Шаги к успеху» аьнна я. Из татайжа я хургйола профессия хоржаш, дешархой кердадараш ховш хилийтара, царна шоаш хержа профессия караерзае аттаглар хургдаш.

«Са проекта чубоаглар дешар-

хой, дукхаглараш, ворхлаглар классера ба. Цу хана бераш, геттара а хьинар долаш хул. Цу программа чубоаглар ба бларчча шера бераш «Сад-Гиганте» ахар а, «Кванториум» Швейни фабрика ахар а, иштта ахкана замаха салолама ха длахьоча хана болх беш хилар а.

Цунна маан да, духхьала цкъа даь а ца йеш, дешархошта даима шоаш лаьрхлагунга кхача, бларчча шера, новкъостал дар. Хетаргахьа цу накья тла, халонаш нийсыяла а тарлац. Хьаьта, са проект дикагларча бляьнна чуйоаглар хиларо

сона а низ лу, хьатладоагларча шера, цхьаькха а накьяаргйола проект оттае.

Со деша яьгларча шерашка дешара-производственни комбинаш яр, цу тайпара курсаш сона а накьяьлар, иштта уж накьяьлар соца дешаьбаьгларча а. Уж йистеяхарца тхона свидетельстваш делар: кляьнкашта — машенашца дувзаденнар, йиьигашта-барзкъа тегар, сомаш лелабар. Сона бовзаш ба цу кьахатех балха эттараш. Сона а накьядоал цу хана аз Юмадаьр. Аз баркал оал сай хьехархошта а «Билет в будущее» яхача проекта

а, практика безамца даяьха таро хиларах», — аьлар «Сердало» газетага, Ведажанаькъан Лейлас.

Юртарча хьехархоюн проект хьаькхоллара маан — профессе оаглонаш дешархошта йовзийтар, шоашта бакъаьха хета дешар хьаьхаржара, ЕГЭ экзаменах длачуялара.

Экскурсеш йоацаш а, приятешка длахьоргья, школьникашта лаьрхлаглар йола лекцеш, теори а практика а цхьана йолаш. «Билет в будущее» яха профориентационни проект, «Образование» яхача, кьаман проектах маьхалйоаккхаш я.

Проекта регионални оператор ва «Реновация» ЦМИТ, хьаьта дагадехар я Российски Федерация дешара Министерства, оператора-Есин Ивана кулгалдеш йола, Гуманитарни Проекттай Фонд, укх сылках: bvbinfo.ru, — аьлар Галглайчен дешара а Илмана а Министерства пресс-служба.

Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия (далее – Организатор) на основании распоряжения Минимущества Ингушетии №1831 от 10.08.2022г. объявляет о проведении аукциона на право аренды земельных участков находящихся в республиканской собственности.

Аукцион состоится в 11ч. 00 мин. 15.09.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Заявки принимаются с 9 ч 00 мин. 12.08.2022г. по 11 ч 00 мин. 12.09.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Лот №1.

Предмет аукциона: право аренды в отношении земельного участка, государственная собственность на которую не разграничена, категория земель - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования - сельскохозяйственное использование, цель использования - для строительства элеваторного комплекса, кадастровый номер 06:05:0000004:1414, площадь 42489 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, г. Назрань, Насыр-Кортский административный округ. Осмотр земельного участка на местности производится претендентами в любое время самостоятельно, с имеющейся документацией по участку претенденты вправе ознакомиться у организатора аукциона.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны СХ-1 (зона сельскохозяйственных угодий и размещения объектов сельскохозяйственного использования) в соответствии со статьей 38 Градостроительного кодекса Российской Федерации подлежат ограничению.

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения (с техническими условиями можно ознакомиться обратившись к организатору торгов).

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» № МР8/ИФ/01/190-исх от 24.02.2021г.

В Аппарате Уполномоченного по правам человека в Республике Ингушетия состоится прием граждан с участием исполняющего обязанности министра энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Республики Ингушетия

16 августа 2022 года, в 10 часов 00 минут, в Аппарате Уполномоченного по правам человека в Республике Ингушетия состоится совместный прием граждан Уполномоченного по правам человека в Республике Ингушетия Ибрагима Печоева и исполняющего обязанности министра энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Республики Ингушетия Алисхана Дзаурова.

Указанный прием проводится в целях обеспечения защиты прав граждан на охрану здоровья и благоприятную окружающую среду, гарантированных статьями 41 и 42 Конституции Российской Федерации и статьей 19 Федерального закона «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения», согласно которой

Технические условия на водоснабжение Администрации «Водоканал г. Назрань» №16 от 03.03.2022г.

Технические условия на газоснабжение №124/5 от 01.03.2022г. АО «Газпром газораспределение Назрань».

Срок аренды: 7 лет.

Начальный размер годовой арендной платы: (4%): 20 598 руб. 67 коп.

Шаг аукциона (3%): 617 руб. 96 коп.

Размер задатка (20%): 4 119 руб. 73 коп.

Лот №2.

Предмет аукциона: право аренды в отношении земельного участка, находящегося в республиканской собственности, категория земель - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования - размещение сельскохозяйственного производства, цель использования - для строительства элеваторного комплекса, кадастровый номер 06:05:0000000:848, площадь 17 511 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, г. Назрань. Осмотр земельного участка на местности производится претендентами в любое время самостоятельно, с имеющейся документацией по участку претенденты вправе ознакомиться у организатора аукциона.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны СХ-1 (зона сельскохозяйственных угодий и размещения объектов сельскохозяйственного использования) в соответствии со статьей 38 Градостроительного кодекса Российской Федерации подлежат ограничению.

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения (с техническими условиями можно ознакомиться обратившись к организатору торгов).

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» № МР8/ИФ/01/190-исх от 24.02.2021г.

Технические условия на водоснабжение Администрации «Водоканал г. Назрань» №16 от 03.03.2022г.

Технические условия на газоснабжение №124/5 от 01.03.2022г. АО «Газпром газораспределение Назрань».

питьевая вода должна быть безопасной в эпидемиологическом и радиационном отношении, безвредной по химическому составу, должна иметь благоприятные органолептические свойства, население городских и сельских поселений должно обеспечиваться питьевой водой в приоритетном порядке в количестве, достаточном для удовлетворения физиологических и бытовых потребностей.

Заявления и жалобы обратившихся граждан будут рассмотрены по существу в соответствии с компетенцией и действующим законодательством.

Одновременно, обратившиеся граждане могут получить разъяснения о средствах, которые они вправе использовать для защиты своих прав и свобод.

Прием будет проводиться с 10:00 ч. до 13:00 ч. по адресу: г. Магас, ул. Мальсагова, 11.

Номера для предварительной записи: 8 (963) 172-42-70, 8(8734) 55-11-75 и 8(8734) 55-19-92 – ежедневно с 09:00 до 18:00, кроме субботы и воскресенья.

Срок аренды: 7 лет.

Начальный размер годовой арендной платы: (2%): 136 778 руб. 51 коп.

Шаг аукциона (3%): 4 103 руб. 36 коп.

Размер задатка (20%): 27 355 руб. 70 коп.

Форма заявки на участие в аукционе, порядок ее приема, адрес и место ее приема указано в извещении о проведении аукциона размещенном на официальном сайте Российской Федерации в сети «Интернет» для размещения информации о проведении торгов: www.torgi.gov.ru

Задаток вносится на расчетный счет организатора торгов: (Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия, 386101, РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, г НАЗРАНЬ, тер ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, пр-кт И.БАЗОРКИНА, д. 70, ИНН 0602012733, КПП 060601001, корр. счет 40102.810.3.4537.0000027, БИК 012618001, Отделение НБ Республика Ингушетия г.Магас, УФК по Республике Ингушетия, лицевой счет 05142144540. В назначении платежа указывается «задаток для участия в аукционе номер извещения _____»).

Задаток должен поступить на счет Организатора не позднее момента рассмотрения заявок. Документом, подтверждающим поступление задатка на счет организатора торгов, является выписка со счета организатора торгов.

Задатки лицам, участвовавшим в аукционе, но не победившим в нем, возвращаются в течение 3 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Внесенный задаток заявителю, не допущенному к участию в аукционе, возвращается в течение трех рабочих дней со дня оформления протокола приема заявок на участие в аукционе.

Аукцион является открытым по составу участников и проводится организатором аукциона в присутствии аукционной комиссии и участников аукциона (их представителей).

Аукцион проводится путем повышения начальной (минимальной) цены договора (цены лота), указанной в Извещении о проведении открытого аукциона, на «шаг аукциона».

Победителем аукциона признается участник аукциона, предложивший наибольший размер ежегодной арендной платы за земельный участок.

Г ОБЪЯВЛЕНИЯ

Утеранный аттестат №00624001162371, выданный ГБОУ Гимназия №1 г. Карабулак в 2015 г. на имя Матиевой Хавы Юнасовны, считать недействительным.

Утеранный аттестат, выданный СП №23 с. Инарки в 1999 г. на имя Картоевой Хадисат Руслановны, считать недействительным.

Утеранный аттестат, выданный Назрановским сельхозтехникумом в 1993 г. на имя Кодзоева Исропила Исаевича, считать недействительным.

Утеранный аттестат СБ №3668596, выданный Республиканским медицинским колледжем г. Грозный в 2003 г. на имя Оздоевой Любови Хаматхановны, считать недействительным.

Утеранный аттестат №00624001814220, выданный ГКОУ «Назрановская школа-интернат №1 г. Назрани в 2015 г. на имя Борова Адама Магомед-Башировича, считать недействительным.

Утеранное свидетельство о восьмилетнем образовании Б №414277, выданное СП №1 с.п. Сурхахи на имя Далгиева Вахи Джабраиловича, считать недействительным.

Наьха велосипед лочкьяяр, д'алаьцар Таьдало

Султыгнаькъан Йоакъап

Илдарха-Г'алий т'а, 18 эзар сом мах бола, «Стелс» — велосипед лочкьяяр хьалаьцар Таьдала болхлоша.

«Илдарха-Г'алий т'арча МВД болхлошка латкъа вера, укх бетта 2-ча дийнахьа, цу пхьера вахархо. «Гурман» яхача, цу моттигерча тика на'ар т'ара, малув ца ховча саго, йигаь 18 эзар сом мах бола велосипед», — аьнна.

Хье ца луш, д'абихьача тохкама белхо гучаваь-ккхар, наьха велосипед йига, парг'атта вахара денош дуаш лийнар. Ше из лочкьяарах д'арий дир цо, Таьдала болх-лой т'ате'ача.

Лочкьяь наьха велосипед парг'атта ехка, хьайцар ший г'улакхх диа лелаш вар, лочкьорца таро тоае вен-нар. Ехка велосипед юха хьа а леха, ший даьх д'атехай. Наьха х'аман т'акхайдачун г'улакх, суде да.

Utair авиакомпане, Г'алг'айчера Сочи д'а а, иштта вайцига юха а йоаг'аш йола, авиарейс д'айолайир

Султыгнаькъан Йоакъап

пресс-служба.

Utair авиакомпане, Г'алг'айчера, курортни Сочи д'а а юха а йоаг'аш йола авиарейс д'айолайир. Из фекема к'ира шозза рейс еш хургда, аьнна хоам бир, «Сердало» газетага, Г'алг'ай Республика

«Магас» аэропорта яхачох, х'анз укх сахьте, Г'алг'айчера Сочи додача фекема рейсаца болхаш бола нах 90% я. «Кастлуш регионера керда рейс а хьаелларгья Санкт-Петербурге йодаш, из хургья шоатта дийнахьа а хьа-

рача дийнахьа а, х'аьта моажола бетта ийслаг'ча дийнахьа денза, Тюмене йодаш йола рейс а хьаелларгья. Самаре додаш дола фекема, ше массаза беш бола болх беш да, кема д'изза бола нах д'акхувлаш да», — йоах хоам.

Говзанчаша оттабеча маьхага хьежача гуш да, Г'алг'айчера

а, иштта кхыча регионашка ухаш йола керда фекема рейсаш юкьеяхаро таро хулийт, регион социально-экономически дег'айоалае. Белгалду, бехаш бола мах а лакха ца хилар, х'ана аьлча, рейсашта доаг'ла ахча федеральни а, иштта моттигерча бюджетера а хьожадеш хиларах.

Г'алг'айчен музыках дикаг'болча хьехархошта, мехка Правительства, цхьа миллион ахча лургда

Султыгнаькъан Йоакъап

Г'алг'айчен а, иштта Россе регионий а музыках дикаг'болча хьехархошта, мехка Правительства, цхьа миллион кхоачаш ахча лургда.

Россе Правительства Пред-

седателя Мишустин Михаила ч'оаг'ийир, дикаг'аволча, музыка хьехачунна совг'лат далара йола бокъо. Уж ч'оаг'ьяь Россе Президента Путин Владимира указах, аьнна хоам бир «Сердало» газетага, региона министрий кабинета пресс-службе.

Кхьа шера, к'езигаг'ла доа-

цаш, цу даькъа т'а кхьаьегаш хьабоаг'ача дикаг'ла болча музыка хьехархошта дала лаьрх'ад из совг'лат, иштта цу юкье болхаш ба музыкальни даькъа т'а кхьа шерал к'езигаг'ла доацаш кхьаьегаш бола хьехамчаш.

Белгалдаккха деза, РФ кхыча регионашка болчулла,

массехк к'езигаг'ла Г'алг'айче музыка хьехархой хилар, цхьабакъда шерагара шу массаза дала, уж совбоалаш боаг'ла вай регионе. Хьалхара музыка урокаш, Г'алг'айче деша даха ха йоацача берий дешара кхуврчашка а хургья.

Иштта региона культура даькъа т'а, профессионални музыканташ хургбола болх дег'лабоаг'лаш латт ала йиш я, тахан.

Хоам бу, Россе музыкальни ишколашка, искусства ишколашка кхьаьегача хьехархошта лаьрх'ла, х'ара шера 100 премеш лу, 500 эзар сом долаш х'араяр. Х'аьта лакхара дешара кхуврчашка, 50 премеш я, цхьацца миллион сома маьха.

Х'ара российский регион дег'айоалаяра из дика новк'остал да, х'аьта берашта, вай т'ехьа т'айоаг'лача т'ехьенна ашарий тамашийна дуне хьаделлача хьехархошта, цунах дика новк'остал а хул.

Шекар дуа нах, х'ара денна, к'езигаг'ла хулаш латт

Султыгнаькъан Йоакъап

Тха газета, нахаца кхьамаьл деш д'абихьача тохкамо, хьаьекхар, вай мехкара 60% нах шекар, ма хулла, к'езигаг'ла дугарех болга. Духаг'ла болча наха белгалдир, шекар дуа г'улакх, саго, духх'ала Юмадаь х'ама мара доацалга.

Дийнахьа массехказа шекар дуачул дикаг'ла да, цун метталехьа, дег'ла дарбане дола модз, желудка, кишечника дика бола бокъабаш сомаш, варени юаш хилча аьнна хет бахархошта.

Хоаттам д'абихьачарна юкье духа бар, т'ехьарча хана, шекара т'атехача маьхаша сатем боабьараш. Кхы а мах айбалар кхераш, сихбенна, шекара галеш д'аоттадир цар.

Цу г'улакхо хьаьокх, из мерза даар доацаш ца мегараш, вайна юкье духа болга. Эксперташа яхачох, укх шера, вай мехка ялх миллион тоннага кхоачаш шекара бурак хила тарлу. Мерза бурак цузцаро из г'улакх иштта хьаьокхе, шекара моттиг дика тоалургья вайцига.

«ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ» ПРАВИТЕЛЬСТВА РИ ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ КОРРУПЦИИ +7 (8734) 55-11-57, ЕДИНЬИЙ ТЕЛЕФОН СЛУЖБЫ СПАСЕНИЯ 112

сердало

Главный редактор: Курскиева Х.А.

Адрес редакции и издателя: Республика Ингушетия, 386101, г. Назрань, Тер. Центральный округ пр. И.Базоркина, 60.

Тел.: 8 (8734) 77-11-84

Бухгалтерия: 8 (8734) 77-10-85.

Газета зарегистрирована Управлением Россохранкультуры по ЮФО. Рег. номер ПИ № ФС 10-6526 от 5 марта 2007 г.

E-mail: serdalo@yandex.ru Сайт газеты: serdalo.ru.

Набор и верстка произведены в компьютерном центре редакции газеты «Сердало».

Время подписания номера по графику в печать: 10 августа 2022 г. Фактически 17:20.

Точка зрения авторов может не совпадать с позицией редакции. При перепечатке ссылка на газету обязательна.

Письма, рукописи, фотографии, рисунки не рецензируются и не возвращаются. Свободная цена

Газета отпечатана в издательстве «Южный регион», с готовых диалитивов Адрес: 357600, Ставропольский край, г. Ессентуки, ул. Никольская, 5. Заказ № 1435 Тираж: 2000 экз.

ГалгӀайче дӀайихьар, «IBO», «ASA» ассоциацией бокъонах йола, Iадсаькх деттара турнир

Султыгнаькъан Йоакъап

Магас-пхье культура, спорта, туризма Центро Iадсаькх деттарах йолча Федерация цъяна, ГалгӀайчен столице мероприятия дӀайихьар, аьнна хоам бир, «Сердало» газетата, Магаса мэре пресс-служба.

«Мага-пхье ялхлагӀа дийнахьа, тау бетта, М. Парчиева цӀерагӀа стадиона доазон тӀа дӀайихьар «IBO», «ASA» ассоциацией бокъонах, Iадсаькх деттарах йола турнир.

Iадсаькх деттараша, кхаь метаргара барайтта метарга кхаччалца юкъе яр, хьалоацаш хиннар, IоегӀа ягӀаца хӀама из тохара», — аьлар спортивни мероприятия вӀашагӀеллараша.

Цу тамашийнача спортивни мероприяти котбаьлар: Султыгнаькъан Ахьмад, Чопанакъан Ислам, Султыгнаькъан Мухьмад.

Дукхача хана денз йовзаш, цаӀ къаьнарчарех йола спортивни яхьаш дӀайихьар, наьха боккха безам тӀабодаш, цунна доакъашхоша баркал аьлар из вӀашагӀеллараша.

ГалгӀайчен, Шолжа района ийс юрта, сердал хургьац

Берданаькъан Лорс

Ерригача Шолжа районе да, ала йиш йолаш да, сердалца дувзаденна этта хьал.

БӀарчача дийнахьа сердал хургьац аьнна, белгалъяьча юрташта юкъе йоацаш йиссар, цъа Эбарг-Юрт я. Юхе мел йисса юрташ сердал йоацаш хургьа бӀарчача дийнахьа.

Цунах хоам бу, Шолжа района администраце телеграм-канала.

Энергетикаша яхачох, из деррига а дувзаденна да, «аргӀанара ремонтни балхаш» дӀахьаш хиларца. Электроснабжени йоацаш юссаргья, 9 сахьат даьлча 18 сахьат даллалца: Алхасте, Оалкам, Эрште, Берд-Юрт, Галашке, ДьаттагӀе, Мужече, Пажара-Юрт, Чималх.

ГалгӀай дзюдоист Къоастой Джафар, дзюдох вола, Азе чемпион хилар

Берданаькъан Лорс

Со тешаш ва, вай дзюдоиста толам, шийх дог лазаш хиннарашца цъяна, гӀадвугаш ба. ВӀашагӀтехача Iарбий Эмиратий дзюдох йолча сборне доакъашхой атлет а цар викал а волаш ва из, цига дакъалоацаш. Из кердача команде дӀачуваьнна а дукха ха яц, цъябакъда Джафара, гаьна ца волаш, ший толамца дӀагойтар уж гӀадбаха мегаргобола толам из хилар.

Селхан йистейоалаш хиннача, Казахстане дӀайихьача, дзюдох йолча Азе Чемпионате Джафар 100 кг дозал долаш котваьлар, лакхара моттиг дӀа а лоацаш, цо даьккхар дошо совгӀат.

Турнир дӀахьаш яр, Казахстана Нур-Султан шахьаре, классически

стиля цӀи хезача советски латархочун, Ушкempiров Жаксылыка цӀерагӀа спортивни комплексе.

Кхаь дийнахьа укхаса яхьаш

дӀахьаш хилар, 19 мехкара бехка 200 спортсменаш.

Юххера а латар дӀахьаш, 100 кг дозал дарашта, Джафара духьа-

лотташ вар турнира викал, фусамда Бобзаев Ислам. Цу яхьашка коталочун балха хоадам баьр цъха бал бар.

ГалгӀайчера къона дзюдоист, халкъашта юкьерча яхьашка, геза совгӀат доаккхаш котваьлар

Берданаькъан Лорс

Укх деношка, Владивостоке, «Дети Азии» яха VII Халкъашта юкьера спортивни ловзараш да дӀахьаш.

Йоккхача яхьашка дакъалацара гулбеннаб, дуненна, 26 мехкара 2000 кагийбараш. Цу программе дӀахьоргдолча ловзарашка хургья, 19 тайпара спортивни оагӀонаш. Цига керт-

тера дакъа дӀалоацаш хургья, спортивни дисциплинах йола, азиатски овла бола спорта вид-дзюдо.

ЧӀоагӀа конкуренци йолаш дӀабихьача спортивни къовсаме, вай мехкахочо, Эсмарзанаькъан Мухьмада толам баьккхар.

Россе кагийбарий гуллама чувоагӀаш 60 кг дозал дарашта юкъе геза майдилг яккхар цо. КхоалагӀа моттиг йоакхаш, вай атлета духьа-

ла отта хьажар, Узбекистана викал Алиев Алижон. Цъябакъда Мухьмада шийгара совле яхьийтанзар, цу тайпара, котваьннача кхаьннача чувоагӀаш йола моттиг яккхар цо. Яхьашка, Мухьмад ГалгӀайчера викал волаш дакъа лоацаш вацар, из викалваьвар Татарстано. Мухьмад спорта мастера кандидат ва, Россе геза призер, Россе кагийбарий сборне доакъашхо а ва.

ГалгӀайче дӀахьоргья Street Workoutax йола турнир

Самиранаькъан Элберд

ГалгӀайче кагийбарий гӀулакхаш йолча Комитето, республика турнирменаш дакъалаца бех Street Workoutax турнире.

Ара еш йола гимнастика, спорт езараш тӀахьех, тау бетта цъхайтгӀагӀа дийнахьа На-

зрань-шахьара школа-лицея стадионе.

«Воркаут — из урамара гимнастика я, физически культурах любительски спорта вид лоархӀаш я, спортивни субкультура юкъейодаш йола. Арарча спортивни майдашка, тайп-тайпара гимнастика еш хилар чудоагӀа цунна, къаьстга турникаш тӀа, брусьяшка, швед-

ски пенаш тӀа, кулгашца лелар, иштта кхьйолча конструкцешца е вӀалла уж йоацаш а еш я из гимнастика. Керттера терко тӀайохийт ший дозалца болх бара, низ тӀакхетара йола оагӀув а лораеш.

Цу тайпара спорт лелаераша шоайх оал тайп-тайпара: воркаутеры, урамашкара спортсменаш е атлеташ, урамаш-

кара гимнасташ, турнирменаш иштта кхь дӀахо а. Тха яхьашка дакъалаца хьамелвенача спортсмена, сертификаташ а майдилгаш а лургья.

Турнире дакъалацара заявка дӀачуяла еза, укх номерах телефон дӀа а теха +7 (928) 742-91-82 (Whats App) — аьлар «Сердало» газетата, турнир вӀашагӀеллараша.